

GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	: Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti
Resmi Dil	: Swahili, İngilizce
Başkenti	: Resmi başkent Dodoma(1 699 000) (de facto olarak Darüsselam); Dar es Selam; ticari başkent (2.498.000)
Yüzölçümü	: 883.749 km ²
Nüfus	: 46,2 milyon
Para Birimi	: Tanzanya Şilini
GSYİH (2011)	: 25.569 milyon \$
Reel GSYİH Büyüme	: 6,4 (%)
Döviz Kuru (TZS: 1 \$, ortalama)	: 1.626 (2011)

DIŞ TİCARET BİLGİLERİ

İhracat (Milyon \$)	: 4.297 (2011)
İthalat (Milyon \$)	: 8.650 (2011)
Dış Ticaret Hacmi (Milyon \$)	: 12.947 (2011)
Dış Ticaret Dengesi (Milyon \$)	: -4.353 (2011)
Başlıca İthal Maddeleri	: Petrol yağları, buğday, palm yağı, ticari araçlar, binek otomobilleri, demir-çelik ürünleri, iş ve maden makineleri ile bunların yedek parçaları, telefon cihazları, polieliten ve traktör.
Başlıca İhraç Maddeleri	: Ham altın, kıymetli metal cevherleri manganez cevherleri, kahve balık, tütün, yağlı tohumlar baklagiller, pamuk ve çay
İthalatında Önemli Ülkeler	: Hindistan, BAE, İsviçre, Çin, Güney Afrika Cumhuriyeti ve Japonya.
İhracatında Önemli Ülkeler	: İsviçre, Güney Afrika, Çin, Japonya, Almanya, Kenya, Hindistan.
Türkiye'den Toplam İthalatı (2011)	: 21.788 Bin \$
Türkiye'ye Toplam İhracatı (2011)	: 170.780 Bin \$

Türkiye'den Önemli İthal Maddeleri : Demir çelik ürünleri, römorklar, maya, makarna, kâğıt ambalaj ve temizlik malzemeleri, gübre, un, kükürt, kablo ve teller.

Türkiye'ye Önemli İhraç Maddeleri : Yaprak tütün ve tütün döküntüleri, sökülecek gemi ve suda yüzen sökülecek diğer araçlar, ekim amaçlı tohum ve meyveler, pamuk ipliği, alüminyum.

GENEL EKONOMİK DURUM

Tarım sektörü gayri safi yurtiçi hâsılanın sadece yaklaşık % 27'sini oluşturmakla birlikte, ülke ağırlıklı olarak tarıma bağlıdır. Hayvancılık sektörü GSYİH'nın yaklaşık % 4'ünü oluşturmaktadır. Tanzanya, hayvancılık yönünden bölgenin en önemli ülkelerinden birisidir. Sanayi sektörü, 2009 yılında GSYH'nin % 8,6'sını ve 2010 yılında ise GSYH'nin % 9'unu oluşturmaktadır. Ülkede inşaat sektörü, son yıllarda en fazla büyüme gösteren sektörlerin başında yer almaktadır. İnşaat sektöründeki büyüme, altyapı ve yeni konut projelerinden kaynaklanmaktadır. Hükümet, kamu-özel sektör ortaklığıyla şehirlerdeki işyeri ve konut projeleri, büyük şehirlerdeki konut açığını gidermek için uydu şehirler, kamu çalışanları için lojmanlar, İhracat İşleme Bölgeleri (Export Processing Zones) ve Sanayi Parklarına ilişkin projeler geliştirmektedir. Bu çerçevede, inşaat malzemelerine olan talep artmaktadır.

TANZANYA DIŞ TİCARETİ

2007-2011 Döneminde Tanzanya'nın Dış Ticareti (Bin \$)

	2007	2008	2009	2010	2011
İhracat	2.139.347	3.121.079	2.982.405	4.050.546	4.734.960
İthalat	5.919.022	8.087.735	6.530.823	8.012.874	11.184.221
Hacim	8.058.369	11.208.814	9.513.228	1.206.420	15.919.181
Denge	-3.779.675	-4.966.656	-3.548.418	-3.962.328	-6.449.261

Kaynak: ITC, Trademap

İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (Bin \$)

		2009	2010	2011
	TOPLAM	2.892.405	4.050.546	4.734.960
7108	Altın	818.598	966.077	1.718.196
2616	Kıymetli Metal Cevherleri	497.684	461.459	541.000
2602	Manganez Cevheri	0	356.764	477.661
901	Kahve	115.206	117.307	146.645
801	Hindistan Cevizi, Brezilya ve Kaju Cevizi	90.905	126.295	125.374

Tanzanya'nın en önemli ihracat ürünleri altın, metal cevherler, manganez cevheri ve kahvedir. İhracat yapılan başlıca ülkeler İsviçre, Güney Afrika, Çin ve Japonya'dır.

İthal Ettiği Başlıca Ürünler (Bin \$)

		2009	2010	2011
	TOPLAM	6.530.823	8.012.950	11.184.221
2710	Petrol Yağları	1.430.164	2.152.950	3.517.811
1001	Buğday	209.312	291.943	404.381
1511	Palm Yağı ve Fraksiyonları	106.148	173.263	274.556
8704	Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	218.431	221.248	269.972
8703	Binek Otomobilleri	239.170	300.622	260.792

Tanzanya'nın başlıca ithal ürünleri; petrol yağları, buğday, palm yağı, ticari araçlar ve binek otomobilleridir. İthalat yaptığı başlıca ülkeler; Hindistan, BAE, İsviçre, Çin ve Güney Afrika'dır. İthalatta ilk sırada yer alan Hindistan %13 pay alırken; Türkiye, Tanzanya'nın yaptığı ithalattan %1,1 pay alarak 21. sırada yer almaktadır.

TÜRKİYE-TANZANYA TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLERİ

2010 yılında 89,3 milyon \$ olan ihracatımız 2011 yılında %47 artarak 170,7 milyon \$; 2012 yılında ise bir önceli yıla göre %30 azalarak 130,4 milyon \$ seviyesine gerilemiştir. İhracatımızda en önemli yeri başta demir çelik ürünleri ve römorklar olmak üzere maya, makarna, kağıt ambalaj ve temizlik malzemeleri almaktadır.

TÜRKİYE-TANZANYA DIŞ TİCARETİ (BİN \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	TİCARET HACMİ	TİCARET DENGESİ
2001	2.803	772	3 575	2 031
2005	23.019	10.032	33.052	12.987
2010	89.319	14.332	103.651	74.987
2011	170.780	21.788	192.568	148.992
2012	130.426	26.022	156.448	104.404

Kaynak: TÜİK verileri

Genel ithalatımız içinde 95. sırada yer alan Tanzanya ile olan ihracatımız 1990 yılında 1,3 milyon \$ iken bu rakam 2012'de 130,4 milyon \$ seviyesine yükselmiştir. Türkiye ithalatının 107. sırasındaki Tanzanya'dan en çok ithal edilen ürünlerin başında ise yaprak tütün ve tütün döküntüleri gelmektedir.

TANZANYA'NIN SERAMİK SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİ

2011 yılında Tanzanya'nın seramik kaplama malzemeleri ihracatı bir önceki yıla göre değer bazında %4387 azalarak 447 bin ton ve 148 bin \$ olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılı verilerine göre Tanzanya'nın en çok SKM ihracatı gerçekleştirdiği ülkeler; sırasıyla

Ruanda (105 bin \$), Kongo Demokratik Cumhuriyeti (27 bin \$), Kongo (7 bin \$), Fransa (5 bin \$), Zambiya (2 bin \$) şeklindedir.

Tanzanya'nın Seramik Kaplama Malzemeleri Dış Ticareti (Bin \$)

	İhracat	İthalat
2009	83	28.366
2010	6.641	34.610
2011	148	37.110

Kaynak: Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü

Tanzanya'nın seramik kaplama malzemeleri ithalatı ise 2009 yılında 28 milyon \$ iken, 2010 yılında 34 milyon \$ olmuş, 2011 yılında ise bir önceki yıla göre değer bazında %6,7 artarak 37,1 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında Tanzanya'nın en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkeler sırasıyla; Çin (25,1 milyon \$), BAE (2,8 milyon \$), İspanya (2,7 milyon \$), İtalya (2,2 milyon \$) ve Hindistan (1,8 milyon \$) olmuştur. Tanzanya ithalatının 11. sırasındaki Türkiye, ülkenin toplam SKM ithalatından %0,3 pay almaktadır.

Tanzanya'nın Seramik Sağlık Gereçleri Dış Ticareti (Bin \$)

	İhracat	İthalat
2009	108	5.773
2010	651	5.776
2011	1.652	6.889

Kaynak: Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü

2011 yılı verilerine göre Tanzanya'nın seramik sağlık gereçleri ihracatı bir önceki yıla göre miktar bazında %46 değer bazında ise %60 artarak 143 bin ton ve 1,6 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında Tanzanya'nın ihracat gerçekleştirdiği başlıca üç ülke; ihracatın neredeyse tamamını oluşturan mozambik (1,6 milyon \$), Malavi (8 bin \$) ve Kongo Demokratik Cumhuriyeti (2 bin \$)'dir.

Tanzanya'nın seramik sağlık gereçleri ithalatı 2009 yılında 12,6 milyon ton ve 5,7 milyon \$ iken, 2010 yılında 14,2 milyon ton ve 5,7 milyon \$ olmuş, 2011 yılında ise bir önceki yıla göre miktar bazında %8 azalmış değer bazında ise %16 artarak 13,2 milyon ton ve 6,8 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında Tanzanya'nın en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkeler sırasıyla; Çin(2,8 milyon \$), Hindistan (1,4 milyon \$), BAE (754 bin \$), Birleşik Krallık (545 bin \$) ve İspanya (489 bin \$) olmuştur. Türkiye Tanzanya'nın SSM ithalatında 7. sırada olup bu pazardan %2 pay almaktadır

Tanzanya'nın SKM (GTİP:6907+6908) ve SSG (GTİP:6910) ürünlerinde Türkiye'nin de içinde bulunduğu MFN (En Çok Kayrılan Ülke) ülkelerine uyguladığı gümrük vergisi oranı %25'dir. Öte yandan, Avrupa Birliği ve Tanzanya arasında imzalanmış "Economic Partnership Agreement" bulunmamaktadır. Bu sebeple ortak gümrük tarifesi oranı

(%25) Avrupa Birliği ülkelerine de uygulanmaktadır. Genel çerçeve olarak gümrük vergisi oranları; hammadde için %0, yarı mamul için %10; tüketim malı için ise %25'dir.

TÜRKİYE-TANZANYA SERAMİK SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİ

Türkiye'nin Tanzanya'ya Yaptığı SKM İhracatı

Yıllar	Miktar (m ²)	Değer (\$)
2008	16.134	127.977
2009	13.691	68.205
2010	10.762	77.718
2011	50.250 m ² 85.658 kg	292.794
2012	10.030 m ² 240.153 kg	150.682

Kaynak: TÜİK Verileri

Genel olarak dalgalı bir seyir izleyen SKM ihracatı 2011 yılında değerinde %277 artarak 292,7 bin \$ ile en yüksek seviyede gerçekleşmiştir. 2012 yılında ise Tanzanya'ya bir önceki yıla göre değerinde %49 azalış kaydedilerek 150,6 bin \$'lık seramik kaplama malzemeleri ihracatı yapılmıştır.

Türkiye'nin Tanzanya'ya Yaptığı SSG İhracatı

Yıllar	Miktar (kg)	Değer (\$)
2008	9.419	16.912
2009	0	0
2010	14.607	25.406
2011	7.851	23.133
2012	14.123	29.886

Kaynak: TÜİK Verileri

2012 yılı itibarıyla Tanzanya'ya yapılan seramik sağlık gereçleri ihracatımız bir önceki yıla göre miktar bazında %80, değer bazında ise %29 artarak toplam 14 bin kg ve 29,8 bin \$'lık ihracat yapılmıştır.